

ZAVOD ZA IZVRŠENJE KRIVIČNIH SANKCIJA

**P R A V I L N I K
O KUĆNOM REDU ZA IZVRŠENJE KAZNI ZATVORA
U ZAVODU ZA IZVRŠENJE KRIVIČNIH SANKCIJA**

Podgorica, avgust 2011.godine

S A D R Ž A J

		str.
I	Opšte odredbe	3
II	Prijem osudjenih lica	3
III	Ispitivanje ličnosti i utvrđivanje programa tretmana osudjenih lica	6
IV	Klasifikacija i reklassifikacija osudjenih lica	7
V	Zaštita prava osudjenih lica i pružanje pravne pomoći	9
VI	Položaj osudjenih lica (samještaj, ishrana i odjevanje)	11
VII	Dnevni raspored	14
VIII	Rad i naknade za rad	16
IX	Osnovno i stručno obrazovanje	18
X	Sportske, kulturno- umjetničke i slobodne aktivnosti	19
XI	Zdravstvena i higijensko-tehnička zaštita	20
XII	Dopisivanje, posjete i prijem pošiljki	22
XIII	Bračni život	25
XIV	Vjerski život	35
XV	Nagrade	26
XVI	Disciplinska i materijalna odgovornost	29
XVII	Izvršenje maloljetničkog zatvora	35
XVIII	Izvršenje kazni zatvora za žene	36
XIX	Izvršenje kratkih i prekršajnih kazni zatvora	37
XX	Otpuštanje osudjenih lica	39
XXI	Završne odredbe	40

Na osnovu člana 19. st.3. Zakona o izvršenju krivičnih sankcija ("Sl.list RCG", br. 25/94 od 12.07.1994, 29/94 od 26.08.1994, 69/03 od 25.12.2003, 65/04 od 25.10.2004), direktor Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija, uz saglasnost ministra pravde broj: 01-SI./11 od 13.06.2011.godine, d o n o s i

**P R A V I L N I K
O KUĆNOM REDU ZA IZVRŠENJE KAZNI ZATVORA
U ZAVODU ZA IZVRŠENJE KRIVIČNIH SANKCIJA**

**I
OPŠTE ODREDBE**

Član 1.

Ovim Pravilnikom bliže se uređuju način života i rada osuđenih lica u Kazneno popravnom domu Podgorica, Zatvoru za kratke kazne Podgorica i Zatvoru Bijelo Polje, ako posebnim propisom nije drugačije određeno.

Član 2.

Tekst ovog Pravilnika dostupan je osuđenom svo vrijeme izdržavanja kazne zatvora, na jeziku koji je u upotrebi u Zavodu, u skladu sa Zakonom koji uređuje službenu upotrebu jezika i pisma.

Osuđeni koji je nepismen, ne može da čita ili je gluvonjem, ili ne poznaje jezik, o pravima i obavezama koje ima za vrijeme izdržavanja kazne u Zavodu biće upoznat usmeno, uz pomoć tumača ili na njegovom maternjem jeziku.

Član 3.

Kazneno-popravni dom Podgorica je opštег tipa i u njemu kaznu zatvora izdržava više kategorija osudjenih lica (muška i ženska lica, maloljetna i punoljetna lica i strani državljeni).

U Kazneno-popravnom domu prema stepenu bezbjednosti postoji:

1. Zatvoreno odjeljenje,
2. Poluotvoreno odjeljenje,
3. Otvoreno odjeljenje.

**II
PRIJEM LICA OSUĐENOOG NA KAZNU ZATVORA**

Član 4.

Prilikom prijema lica osuđenog na kaznu zatvora u kazneno-popravni dom Podgorica dežurno službeno lice Sektora obezbjeđenja (u daljem tekstu:dežurni doma) će zatražiti uputni akt nadležnog suda i pravosnažnu sudsku odluku, a identitet će utvrditi na osnovu lične karte ili druge javne isprave podobne za utvrđivanje identiteta.

Ako se, sa sigurnošću, ne može utvrditi identitet tog lica, zbog nedostatka ličnih isprava ili sumnje u lične isprave koje posjeduje, smjestiće se u posebnu prostoriju i odmah, preko

Ministarstva unutrašnjih poslova ili na drugi odgovarajući način, pristupiti utvrđivanju njegovog identiteta.

Ukoliko se ne može utvrditi identitet lica u vremenskom periodu od 24 časa, takvo lice se neće primiti na izdržavanje kazne, već će se uputiti da doneše odgovarajuće dokumente za identifikaciju (lična karta, pasoš ili vozačka dozvola).

Isprave na osnovu kojih je utvrđen identitet osudjenog lica, oduzeće se i odložiti na čuvanje.

Član 5.

Nakon utvrđivanja identiteta, službenik Sektora obezbjeđenja, vrši pretres osudjenog lica i njegovih stvari, a ukoliko je potreban pregled tjelesnih otvora osuđenog obavlja zdravstveni radnik.

Pretres osudjenog lica vrši službenik Sektora obezbjeđenja, istog pola.

Lični pretres i pregled tijela obavlja se na način kojim se poštije ličnost i dostojanstvo osuđenog i čuvaju njegove lične stvari.

Osuđenom licu će se ostaviti na ličnu upotrebu sledeće stvari:

- pribor za održavanje lične higijene (sapun, četkica i pasta za zube, šampon za kosu, plastična čaša, češalj i noktorez), a osuđenim ženskim licima i higijenska sredstva- higijenski ulošci, a od kozmetičkih preparata krema za ruke i krema za lice;
- pribor za brijanje osim britve i žileta, a osuđenim ženskim licima turpija za nokte dužine do 3 cm, pinceta, četka za kosu, fen;
- pribor za čišćenje i održavanje odjeće (četka, konac i igla);
- cigarete i pribor za pušenje,
- pribor za pisanje,
- ortopedска sredstva, naočare,
- sportska oprema (majica, šorts, trenerka i patike),
- porodične fotografije, spisi i dokumentacija u vezi presude,

Član 6.

Ako osuđeno lice doneše stvari koje ne može držati ili takve stvari primi u toku izdržavanja kazne, iste će se privremeno oduzeti. O oduzetim stvarima sačiniće se zapisnik u koji se unose bitne karakteristike oduzetih stvari.

Jedan primjerak zapisnika izdaje se osuđenom licu, a dva se odlažu u depozit stvari.

Ako se od osuđenog lica oduzimaju novčanice u zapisnik se upisuje vrsta i iznos valute.

Član 7.

Stvari koje su privremeno oduzete vraćaju se licu koje označi u zapisniku o oduzetim stvarima, i to putem pošte o njegovom trošku u roku od 48 časova ili neposredno prilikom posjete.

Ako osuđeno lice ne označi lice kojem oduzete stvari treba vratiti, čuvaće se u magacinu Kazneno-popravnog doma Podgorica, Zatvora za kratke kazne i Zatvora Bijelo Polje, zavisno od toga gdje izdržava kaznu zatvora, do njegovog otpusta.

Dragocjenosti se čuvaju u kasi, a novac uplaćuje na depozit osuđenog lica.

Član 8.

Kada se vrši povraćaj stvari osuđenog lica iz magacina putem pošte, izuzev nedozvoljenih stvari oduzetih prilikom pretresa, službeno lice zaduženo za magacin je dužno primjerak zapisnika uputiti sa stvarima, a kada se povraćaj vrši neposredno, jedan primjerak zapisnika predaće se licu koje primi stvari.

Na drugom primjerku zapisnika koji ostaje u depozitu primopredaja se ovjerava potpisima primaoca i izdavaoca stvari.

Službenik koji je zadužen sa magacinom dužan je uredno voditi evidenciju o stvarima koje je primio na čuvanje, kao i o stvarima koje je razdužio.

Član 9.

Po završenom pretresu osuđeno lice se upućuje na kriminalističku obradu (fotografisanje, daktiloskopiranje i uzimanje ličnog opisa), higijensku obradu (šišanje, brijanje, kupanje, presvlačenje) i zdravstveni pregled.

Ako se prijem osuđenog lica vrši poslije redovnog radnog vremena isti se smješta u posebnu prostoriju do sledećeg radnog dana, kada će se obaviti potrebne radnje iz stava 1. ovog člana.

Nakon obavljenih radnji iz stava 1. ovog člana, osuđeno lice će se smjestiti u Odsjeku za ispitivanje ličnosti.

Član 10

U Odsjeku za prijem i otpust osuđeno lice formira se lični list i karton posjeta i vrši fotografisanje u osuđeničkoj uniformi.

Ukoliko osuđeno lice izdržava kaznu zatvora od 10 godina ili dužu fotografisaće se svakih 5 godina.

Član 11.

Osuđeno lice je obavezno je da saopšti tačne podatke o sebi i članovima uže porodice sa tačnim i potpunim adresama i brojevima telefona ukoliko ih ima, radi upisa u lični list i karton posjeta, kao i da prijavi punomoćnika.

Ukoliko osuđeno lice nezna tačne adrese i brojeve telefona članova uže porodice, dužno je da ih pribavi prilikom prve posjete i saopšti ih specijalnom pedagogu.

Član 12.

Osuđeno lice koje je smješteno u Odsjeku za ispitivanje ličnosti odvojeno je od ostalih lica koja izdržavaju kaznu zatvora, i u odjeljenju se mogu zadržati najduže 30 dana.

Osuđeno lice koje se prvi put nalazi na izdržavanju kazne zatvora smjestiće se, po mogućnosti, odvojeno od ostalih osudjenih lica.

Po prijemu na izdržavanje kazne osuđeno lice se upoznaje sa pravima i obavezama koje ima za vrijeme izdržavanja kazne, načinom na koji može ostvarivati svoja prava i disciplinskim kaznama koje mu se mogu izreći.

Osuđenom licu će se za to vrijeme učiniti dostupnim svi propisi koji regulišu njegov položaj, prava i dužnosti za vrijeme izdržavanja kazne zatvora, na jeziku koji je u službenoj upotrebi u Zavodu.

Osuđeni koji je nepismen ili ne poznaje službeni jezik, o pravima i obavezama koje ima za vrijeme izdržavanja kazne biće upoznat usmeno uz pomoć tumača.

Na kraju boravka u Odsjeku, osuđeno lice potpisuje izjavu da je upoznat sa obavezama i pravima koje ima za vrijeme izdržavanja kazne zatvora i izjavu da li želi da bude radno angažovan za vrijeme izdržavanja kazne zatvora, a ako je nepismen to se usmeno saopštava.

Član 13.

U Odsjeku za ispitivanje ličnosti, utvrđuju se psihofizičke i zdravstvene sposobnosti osuđenog lica, kao i njegova radna sposobnost.

Nalaz o zdravstvenom stanju i radnoj sposobnosti osuđenog lica upisuje se u zdravstveni karton i lični list.

III ISPITIVANJE LIČNOSTI I UTVRDJIVANJE PROGRAMA TRETMANA OSUĐENIH LICA

Članu 14.

U Odsjeku za ispitivanje ličnosti, vrši se ispitivanje ličnosti osuđenog lica sa sociološkog, medicinskog, kriminološkog, psihološkog, pedagoškog, bezbjednosnog i drugih aspekata.

Član 15.

Na osnovu rezultata ispitivanja ličnosti zavisno od visine kazne, vrste krivičnog djela, ranije osudjivanosti, individualnih karakteristika, načina dolaska na izdržavanje kazne, kao i drugih okolnosti, utvrđuje se program tretmana osuđenog lica koji sadrži:

- klasifikacionu grupu u koju se osuđeno lice klasificuje,
- smještaj (Zatvoreno odjeljenje, poluotvoreno odjeljenje, Otvoreno odjeljenje), i naziv stambenog paviljona,
- tretmanska grupa,
- radno mjesto,
- obaveza sticanja osnovnog ili stručnog obrazovanja,
- sportske, kulturno-umjetničke i slobodne aktivnosti,
- intenzitet individualnog i grupnog rada i druge mjere tretmana osuđenog lica.

Program tretmana utvrđuje načelnik Kazneno-popravnog doma Podgorica na predlog Odsjeka za ispitivanje ličnosti.

Program tretmana sa svim prilozima iz člana 14. ovog Pravilnika dostavlja se specijalnom pedagogu radi njegove realizacije.

Odsjek za ispitivanje ličnosti osuđenog lica prati primjenu utvrđenih programa tretmana i na osnovu toga učestvuje u predlaganju njihove izmjene.

IV KLASIFIKACIJA I REKLASIFIKACIJA OSUĐENOG LICA

Član 16.

U skladu sa kriterijumima iz člana 15. ovog Pravilnika osuđeno lice se klasificuju u jednu od pet klasifikacione grupe (I, II, III, IV i V).

Član 17

U I klasifikacionu grupu sa smještajem u Otvorenom odjeljenju, bez nadzora službenika Sektora obezbjeđenja, i po pravilu, sa radnim angažovanjem na vanjskim radilištima, nakon utvrđenog penološkog tretmana može se klasifikovati osuđeno lice:

- ako se na izdržavanje kazne zatvora sam javio,
- ako mu je izrečena kazna zatvora do 3 godina,
- ako se prvi put nalazi u penalnoj ustanovi,
- ako se na osnovu ispitivanja ličnosti i bezbjednosnog aspekta procijeni da će režim Otvorenog odjeljenja povoljnije djelovati na realizaciju planiranog tretmana i da neće zloupotrijebiti režim povremene kontrole, i
- ako se reklassificuje iz II klasifikacione grupe, odnosno iz poluotvorenog odjeljenja, u I klasifikacionu grupu poslije $\frac{1}{2}$ izdržane kazne.

Član 18

U II klasifikacionu grupu sa smještajem u Poluotvorenom odjeljenju, uz smanjen nadzor službenika Sektora obezbjeđenja, sa radnim angažovanjem na unutrašnjim ili vanjskim radilištima, nakon utvrđenog penološkog tretmana može se klasifikovati osuđeno lice:

- ako mu je izrečena kazna zatvora do pet godina,
- ako se na izdržavanje kazne zatvora sam javio,
- ako se reklassificuje iz III u II klasifikacionu grupu iako se prvi put nalazi u penalnoj ustanovi i ako je efektivno izdržao najmanje jednu trećinu, a povratnik najmanje jednu polovinu izrečene kazne zatvora,
- ako na osnovu procjene ličnosti i bezbjednosnog aspekta može biti smješten u Poluotvoreno odjeljenje,
- protiv koga se ne vodi krivični postupak za drugo krivično djelo.

Kad je osuđeno lice ove klasifikacione grupe obavlja poslove na vanjskim radilištima mora se prijaviti dežurnom KPD sa dozvolom ovlašćenog lica koje je naredilo vršenje tih poslova.

Član 19.

U III klasifikacionu grupu sa smještajem u zatvorenom odjeljenju uz nadzor službenika Sektora obezbjeđenja, sa radnim angažovanjem na unutrašnjim radilištima, nakon

utvrđenog penološkog tretmana, može se klasifikovati, odnosno reklassifikovati, osuđeno lice:

- ako je priveden na izdržavanje kazne,
- ako mu je izrečena kazna zatvora u trajanju do 5 godina,
- ako se reklassificuje iz IV klasifikacione grupe prvi put nalazi u penalnoj ustanovi ako je efektivno izdržao najmanje jednu četvrtinu izrečene kazne, a penalni povratnik najmanje jednu trećinu izrečene kazne zatvora,

Član 20.

U IV klasifikacionu grupu sa smještajem u zatvorenom odjeljenju uz pojačan nadzor službenika Sektora obezbjeđenja, sa radnim angažovanjem na unutrašnjim radilištima i nakon utvrđenog penološkog tretmana, može se klasifikovati, odnosno reklassifikovati, osuđeno lice:

- ako je priveleno na izdržavanje kazne,
- ako mu je izrečena kazna zatvora u trajanju dužem od 5 godina,
- ako je višestruki penološki povratnik,
- ako se, na osnovu ispitivanja ličnosti i bezbjednosne procjene, može očekivati problematično ponašanje, koje iziskuje pojačan stepen obezbjedjenja
- ako se reklassificuje iz V klasifikacione kada je izdržao 1/3, odnosno 1/2 ako je osuđen na kaznu zatvora od 40 godina.

Član 21.

U V klasifikacionu grupu sa smještajem u odjeljenju sa maksimalnim obezbjeđenjem službenika Sektora obezbjeđenja i izuzetno radnim angažovanjem odvojeno od ostalih osuđenih lica, nakon utvrđenog penološkog tretmana, može se klasifikovati, odnosno reklassifikovati, osuđeno lice:

- kome je izrečena kazna zatvora u trajanju preko 10 godina i kazna zatvora od 40 godina,
- koje je bilo u bjekstvu iz zatvora,
- koje mora biti podvrgnuto intenzivnom nadzoru zbog poremećaja u ponašanju kojim remeti propisani način života i rada drugih lica na izdržavanju kazne zatvora,
- koje u toku kalendarske godine bude tri puta kažnjeno disciplinskom kaznom upućivanja u samicu bez rada zbog težih disciplinskih povreda iz ovog Pravilnika
- za koje se, obzirom na individualne karakteristike izazvane poremećajima u ponašanju, procijeni da neće poštovati odredbe ovog Pravilnika.

Član 22.

Reklasifikacija osuđenog lica vrši se svakih četiri mjeseca (u aprilu, avgustu i decembru), na prijedlog Sektora za tretman.

Sektor za tretman je dužan da u postupku reklassifikacije osuđenog lica pribavi mišljenje Sektora obezbjedjenja i Sektora za rad osuđenih lica.

Prilikom odlučivanja o reklassifikaciji, posebno se uzima u obzir ponašanje i vladanje osuđenog lica, zalaganje na radu, postignuti stepen realizacije tretmana i dužina izdržane kazne.

Reklassifikaciju osuđenog lica, utvrđuje načelnik Kazneno-popravnog doma Podgorica, uz saglasnost direktora Zavoda.

Izuzetno, kada to zahtijevaju posebni razlozi, direktor Zavoda može utvrditi reklassifikaciju osuđenog lica i van rokova predviđenih u stavu 1. ovog člana.

V
ZAŠTITA PRAVA OSUĐENOG LICA
I PRUŽANJE PRAVNE POMOĆI

Član 23.

Osuđenom licu se obezbjedjuje zaštita prava na zdravstvenu zaštitu, dopisivanje, posjete, prijem pošiljki, bračni život, vjerski život, prava po osnovu rada osudjenih lica, pravo na informisanje kao i pravo na pravnu pomoć.

Član 24.

Načelnik organizacione jedinice Zavoda može osuđenom licu ograničiti neko od prava iz prethodnog člana samo izuzetno i ako je to potrebno radi zaštite reda i bezbjednosti u organizacionoj jedinici i bezbjednosti osudjenih lica.

Osuđeno lice može podnijeti prigovor direktoru Zavoda protiv odluke načelnika organizacione jedinice kojim mu se neko pravo ograničava, u roku od tri dana od prijema istog.

Član 25.

Direktor Zavoda dužan je da, u roku od 48 sati, odluči po prigovoru osuđenog lica. Direktor može prigovor:

- odbaciti, kada nadje da je nedozvoljen ili neblagovremen,
- odbiti kada nadje da je neosnovan,
- usvojiti i preinačiti pobijanu odluku, kada nadje da je prigovor osnovan.

Prigovor će se odbaciti kao nedozvoljen ukoliko se ne odnosi na pravo iz čl. 23. ovog Pravilnika.

Član 26.

Osuđeno lice ima pravo da iznese žalbu ili pritužbu načelniku organizacione jedinice, ako smatra da su povrijedjena njegova Zakonom utvrđena prava ili zbog nepravilnosti koje su mu učinjene.

Žalba ili pritužba mora biti pisana i sadržati činjenice i radnje zbog kojih smatra da su povrijedjena njegova prava ili da se prema njemu nije postupilo pravilno.

Žalba ili pritužba se predaje specijalnom pedagogu ili drugom ovlašćenom licu i unosi u knjigu žalbi koju vodi šef smjene.

Ako je to lice nepismeno, specijalni pedagog je dužan da njegovu žalbu ili pritužbu uzme na zapisnik.

Žalba ili pritužba osuđenog lica se bez odlaganja dostavlja načelniku organizacione jedinice.

Član 27.

Radi neposrednog rješavanje žalbe ili pritužbe iz člana 26. ovog Pravilnika, odnosno radi potpunijeg upoznavanja načelnika organizacione jedinice sa sadržinom žalbe, odnosno pritužbe, osuđeno lice može tražiti da bude saslušano..

U vezi sa zahtjevom za saslušanjem obavezno se pribavlja mišljenje i prijedlog specijalnog pedagoga i službenika Sektora obezbeđenja u paviljonu.

Davanju izjašnjenja povodom žalbe prisustvuju specijalni pedagog osuđenog lica, šef smjene i drugi službenici koje odredi načelnik organizacione jedinice.

Član 28.

Za vrijeme raporta osuđeno lice je dužno da se predstavi, iznese i obrazloži svoju žalbu i da se pristojno ponaša.

Pošto sasluša osuđeno lice, načelnik organizacione jedinice će odmah, ako je to moguće, saopštiti svoju odluku u vezi sa žalbom ili mu saopštiti da će u roku od 48 sati biti obaviješten o odluci po žalbi.

Član 29.

Osuđeno lice se može obratiti načelniku organizacione jedinice, radi rješavanja svojih ličnih, porodičnih i drugih problema.

U vezi problema iz stava 1. ovog člana osuđeno lice je dužno da podnese pisanu molbu načelniku organizacione jedinice i da u njoj navede osnovnu sadržinu problema zbog kojeg traži da bude izведен na molbeni raport.

Molba se predaje specijalnom pedagogu i unosi u knjigu molbenog raporta koju vodi šef smjene.

Ako je osuđeno lice nepismeno specijalni pedagog je dužan da njegovu molbu uzme na zapisnik.

U vezi sa molbom osuđenog lica, obavezno se pribavlja mišljenje i predlog specijalnog pedagoga, instruktora i pripadnika Sektora obezbeđenja u paviljonu, a kad je u pitanju zdravstveno stanje i mišljenje ljekara.

Član 30.

Molbenom raportu obavezno prisustvuju: specijalni pedagog osuđenog lica i šef smjene, a po potrebi i drugi službenici koje odredi načelnik organizacione jedinice.

Za vrijeme raporta osuđeno lice je dužno da se predstavi, iznese i obrazloži svoju molbu i da se pristojno ponaša.

Pošto ga sasluša načelnik organizacione jedinice će odmah, ako je to moguće, saopštiti osuđenom licu svoju odluku u vezi iznijete molbe ili mu saopštiti da će u roku od 48 sati biti obaviješten o odluci po molbi.

Član 31.

Osuđeno lice ima pravo da se obrati ovlašćenom službeniku Ministarstva pravde koji vrši kontrolu zakonitosti izvršenja kazne zatvora.

Član 32.

Osuđenom licu se pruža pravna pomoć u pogledu preduzimanja potrebnih radnji radi zaštite njegovih prava, samo ako su u vezi sa izvršenjem kazni zatvora.

Osuđeno lice koje traži pravnu pomoć obraća se preko specijalnog pedagoga sa kratkim opisom svog zahtjeva.

Pravna pomoć osuđenim licima se pruža svakog četvrtka u mjesecu, a po potrebi i drugim danima.

VI POLOŽAJ OSUĐENIH LICA (SMJEŠTAJ, ISHRANA I ODIJEVANJE)

Član 33.

Osuđeno lice se smješta u jednokrevetnu i višekrevetnu prostoriju.

Član 34.

Prostorije u kojima osuđeno lice boravi i radi provjetravaju se i zagrijavaju.

Zagrijavanje prostorija iz stava 1. ovog člana, po pravilu se odvija od 1. novembra do 1. aprila, s tim što direktor Zavoda može, zavisno od klimatskih uslova odrediti i drugi datum početka i prestanka zagrijavanja prostorija.

Član 35.

Prostorije za boravak i rad osuđenog lica mora se koristiti strogo namjenski i u propisano vrijeme i to:

- spavaone u vrijeme predvidjeno za spavanje i odmor,
- dnevni boravak u slobodno vrijeme i vrijeme slobodnih aktivnosti,
- restoran u vrijeme predvidjeno za ishranu,
- radionički prostor prema rasporedu rada,
- sportski poligoni i prostorije za kulturno-umjetničke aktivnosti u vrijeme predvidjeno za bavljenje ovim aktivnostima.

Član 36.

Svako osuđeno lice zadužuje se sa posebnim ležajem i posteljinom.

Posteljinu sačinjavaju: dušek, jastuk, jastučnica, dva čaršafa i pokrivač. Broj pokrivača određuje se zavisno od klimatskih uslova i godišnjeg doba (u zimskom periodu tri, a u ljetnjem dva).

Svako osuđeno lice zadužuje se garderobnim ormarom za smještaj stvari koje može držati kod sebe.

Kreveti moraju preko cijelog dana biti uredno namješteni, a lične stvari uredno odložene u ormari.

U toku noći, u sobama gdje osudjena lica spavaju mora gorjeti prigušeno svjetlo.

Član 37.

Sve prostorije i oprema koji su u funkciji smještaja i boravka osuđenih lica moraju se svakodnevno održavati čisto i uredno.

Jednom nedjeljno vrši se generalno čišćenje prostorija za smještaj i boravak osuđenih lica.

Nadzor nad održavanjem higijene prostorija i opreme za boravak i smještaj osuđenih lica vrši ljekar, uz prisustvo šefa smjene i specijalnog pedagoga,a kontrolu namjenskog korišćenja pripadnik Sektora obezbjeđenja.

Stanje održavanja prostorija i opreme, kao i eventualna oštećenja svakodnevno evidentira pripadnik Sektora obezbjeđenja u paviljonu, u posebnoj knjizi i u knjizi dežurstva.

Član 38.

Osuđeno lice se zadužuje odjećom i obućom, u skladu sa Pravilnikom o odjeći i obući osuđenih lica.

Prilikom rasporeda na rad osuđeno lice se zadužuju i sa radnom odjećom i obućom, a u zavisnosti od vrste posla i uslova rada i drugom opremom.

Zaduženje iz stava 1. ovog člana vrši ovlašćeno lice zaduženo sa magacinom, a iz stava 2. instruktor, što se evidentira u kartonu zaduženja i uz potpisosuđenog lica.

Član 39.

Osudjeno lice je dužno da čuva i uredno održava odjeću i obuću sa kojom je zaduženo.

Pranje rublja vrši se jedanput sedmično, a posteljine najmanje jedanput u 14 dana. Zamjena i poklanjanje odjeće i obuće izmedju osuđenih lica i njeno prekrajanje,nije dozvoljeno.

Član 40.

Radna odjeća se obavezno nosi za vrijeme rada, a kontrolu nošenja vrše pripadnici Sektora obezbjeđenja,odnosno instruktor koji organizuje rad.

Član 41.

Ljetnja odjeća nosi se u vremenu od 1. aprila do 1. novembra, ukoliko direktor Zavoda, zavisno od vremenskih prilika, drugačije ne odredi.

Član 42.

Ukoliko osuđeno lice izvrši zamjenu, poklanjanje, prekrajanje, odnosno namjerno ili iz grube nepažnje ošteti odjevne predmete sa kojima je zadužen odgovara disciplinski i materijalno.

Član 43.

Priprema hrane i ishrana osuđenog lica vrši se u za to određenim prostorijama organizacione jedinice Zavoda. Osuđenom licu je zabranjeno samostalno pripremanje i držanje hrane, izuzev artikala iz člana 104. ovog Pravilnika.

Član 44.

Osuđenom licu se obezbjeđuju tri obroka dnevno u skladu sa Pravilnikom o tablicama ishrane lica lišenih slobode, minimumu kalorične vrijednosti, dnevnog obroka i načinu provjere kvaliteta hrane.

U sastavljanju jelovnika učestvuju ljekar, ovlašćeno lice zaduženo za ishranu i kuvar, a sastavlja se za sedam dana unaprijed.

Ljekar je dužan da svakog dana provjerava kvalitet hrane o čemu daje svoj nalaz koji unosi u kontrolnu knjigu i s tim u vezi preduzima i predlaže odgovarajuće mjere.

Član 45.

Ishrani osuđenog lica, prilikom svakog obroka, prisustvuju šef smjene i kuvari koji su odgovorni za propisno i uredno objedovanje.

Prije ulaska u restoran, osuđena lica, u određeno vrijeme moraju biti postrojena po paviljonima i sobama u koloni po dva. Pristupaju uzimanju jela i pribora i sjedaju jedan do drugoga za stolove kako su postrojeni.

Do završetka jela osuđeno lice ne smije ustajati.

Nakon završetka jela, osuđeno lice je dužno sav pribor predati na određeno mjesto, a potom napustiti restoran.

Osuđeno lice zaduženo za prijem pribora dužno je voditi kontrolu njegovog urednog vraćanja i o tome obavještavati šefa smjene i kuvara.

Član 46.

Osuđeno lice koje je smješteno u Odsjeku za ispitivanje ličnosti objeduje u trpezariji Kazneno-popravnog doma odvojeno, prema utvrđenom rasporedu.

Osuđeno lice koje se nalazi na stacionarnom liječenju objeduje u za to određenoj prostoriji stacionara..

Osuđenom licu V klasifikacione grupe i lice koje je disciplinski kažnjeno, obezbijediće se objedovanje u prostorijama u kojima borave.

Član 47

U Zavodu postoji prodavnica - kantina u kojoj osuđena lica mogu da kupuju osnovne prehrambene articke i druge stvari za ličnu upotrebu.

Vrste artikala, način na koji se vrši kupovina, radno vrijeme kantine, određuje direktor Zavoda.

Na vidnom mjestu u kantini mora biti istaknut cjenovnik svih artikala i drugih stvari za ličnu upotrebu.

Nabavka prehrabnenih proizvoda i drugih stvari za ličnu upotrebu, u kantini Zavoda vrši se putem depozita, u količini koja ne ometa boravak u prostoriji.

VII DNEVNI RASPORED

Član 48.

Ustajanje, održavanje lične higijene i higijene prostorija, odlazak na rad i povratak sa rada, uzimanje dnevnih obroka, boravak na čistom vazduhu, slobodne aktivnosti i odlazak na noćni odmor odvijaju se prema utvrđenom dnevnom rasporedu.

Osuđeno lice se mora pridržavati utvrđenog dnevnog rasporeda, a za njegovo sprovodjenje odgovoran je šef smjene.

Član 49.

Aktivnosti osuđenog lica radnim danom, odvijaju se prema sledećem dnevnom rasporedu:

- ustajanje	6,00
- namještanje, kreveta, umivanje i brijanje	6,00-6,20
- doručak6,	20-6,50
- postrojavanje i smotra za odlazak na posao	6,50-7,00
- početak rada	7,00
- pauza	10,00-10,30
- smotra za pretres	14,30-15,00
- ručak	15,00-15,30
- popodnevni odmor i namještanje kreveta	15,30-16,30
- slobodne aktivnosti	16,30-18,00
- pripremanje za večeru i postrojavanje	18,00-18,30
- večera	18,30-19,00
- slobodno vrijeme u prostorijama za boravak	19,00-21,30
- postrojavanje i brojanje	20,00-20,30
- spavanje	22,00

U ljetnjem periodu od 1. juna do 1. septembra osuđena lica mogu boraviti van prostorija za boravak (od 19 do 21,00 čas).

Član 50.

Za osuđena lica smještena u Odsjeku za ispitivanje ličnosti, primjenjuje se raspored za ustajanje i povečerje iz člana 49. ovog Pravilnika, a objedovanje se vrši prema sledećem rasporedu”.

- doručak	7,00-7,30
- ručak	14,00-14,30
- večera	18,00-18,30

Član 51

Aktivnosti osuđenog lica u dane nedjeljnog odmora, državnih i vjerskih praznika, odvijaju se prema sledećem rasporedu:

- ustajanje isprašivanje posteljine namještanje kreveta i umivanje	7,00 - 8,00
- postrojavanje i doručak	8,00 - 8,30
- slobodne aktivnosti	8,30 -12,30
- priprema za ručak, postrojavanje i brojenje	12,30 -13,00
- ručak	13,00 -13,30
- popodnevni odmor i slobodno vrijeme	13,30 -18,00
- pripreme za večeru, postrojavanje i brojanje	18,00 -18,30
- večera	18,30 -19,00
- slobodno vrijeme u boravku	19,00 - 22,30
- postrojavanje i brojanje	20,00 -20,30
- spavanje	23,00

Član 52.

Za osuđeno lice smješteno u Odjelu za ispitivanje ličnosti u dane nedjeljnog odmora, državnih i vjerskih praznika, primjenjuje se raspored za ustajanje i povečerje kao u članu 51. ovog Pravilnika a objedovanje se vrši prema sledećem rasporedu:

- doručak	7,30 - 8,00
- ručak	13,30-14,00
- večera	18,00-18,30

Član 53.

Osuđeno lice koja koriste neprekidni godišnji odmor u kazneno-popravnom domu Podgorica pridržavaju se rasporeda predviđenog za dane nedjeljnog odmora, državnih i vjerskih praznika, izuzev vremena određenog za spavanje.

Član 54.

Poslije večere osuđeno lice se upućuju u prostorije u kojima boravke.

U vremenskom periodu nakon večere do povečerja, osuđeno lice vrši pripreme za naredni dan, održavanje lične higijene i priprema se za noćni odmor.

Osuđenom licu za vrijeme izdržavanja kazne zatvora, dozvoljeno je praćenje TV programa, po pravilu, do povečerja, odnosno do 22 h, ali ne duže od 23,00 h.

Član 55.

Naredbom načelnika organizacione jedinice, može se utvrditi i drugačiji dnevni raspored, kada priroda poslova ili drugi opravdani razlozi to zahtijevaju.

VIII RAD I NAKNADE ZA RAD

Član 56.

Rad osuđenog lica se odvija u Zavodu i van Zavoda u okviru:

- zanatske,
- poljoprivredne proizvodnje,
- pomoćno-tehničkih poslova,
- ili u saradnji sa državnim ili privatnim poslodovcem.

Kada se osuđeno lice angažuje kod drugog poslodavca Zavod sa tim poslodavcem zaključuje sporazum sa jasno definisanim uzajmnim pravima i obavezama.

Član 57

Na poslovima koji se obavljaju izvan Zavoda može biti radno angažovano osuđeno lice i klasifikacione grupe sa smještajem u Otvorenom odjeljenju.

Osuđena lica za vrijeme radnog angažovanja van Zavoda mogu biti smještena u objektima poslodavca izvan Zavoda.

Obezbeđenje objekata izvan Zavoda u kojima su smještena osuđena lica radno angažovana kod drugog poslodavca, vršiće Sektor obezbeđenja Zavoda.

Član 58

Za vrijeme rada izvan Zavoda osuđeno lice je dužno da se pridržava uputstava ovlašćenih lica pod čijim nadzorom rade.

Za vrijeme rada osuđenom licu je zabranjeno napuštanje radnog mesta bez odobrenja.

Prilikom odlaska na rad i povratka sa rada izvršiće se pretres osuđenog lica.

Član 59

Radno vrijeme osuđenog lica traje 40 časova nedeljno, a može trajati i duže pod uslovima određenim zakonom, odnosno najviše 2 časa dnevno.

Član 60.

Prilikom rasporedjivanja osuđenog lica na radno mjesto, instruktor je dužan da ga upozna sa radnim zadacima koje će obavljati za vrijeme rada, sa mjerama zaštite na radu, radnom normom koju mora postići i drugim pravima i radnim obavezama.

Osuđeno lice je dužno da se pridržava mjera zaštite na radu i da koristi predvidjena zaštitna sredstva.

Član 61.

Ocjena instruktora o radnim navikama, stručnoj sposobnosti, zalaganju i odnosu prema sredstvima rada, obavezna je prilikom davanja mišljenja o ponašanju i vladanju osuđenog lica.

Pismenu ocjenu iz stava 1. ovog člana instruktur sačinjava svakog mjeseca i dostavlja specijalnom pedagogu osuđenog lica.

Član 62

Zaposlena osudjena lica imaju pravo na odgovarajuću zaradu koja se utvrđuje u skladu sa Zakonom o izvršenju krivičnih sankcija i Zakonom o radu.

Zaradu u smislu st.1. ovog člana čini zarada koju je osudjeno lice ostvarilo za obavljeni rad i vrijeme provedeno na radu; uvećana zarada po osnovu težih uslova rada,rada noću,rada u dane državnih i vjerskih praznika, rada dužeg od punog radnog vremena; naknada zarade u slučaju korišćenja godišnjeg odmora, i u drugim slučajevima utvrđenim propisom.

Član 63

Zarada se utvrđuje na osnovu radnog učinka i vremena provedenog na radu.

Zarada se isplaćuje najmanje jedanput mjesечно najkasnije do 10-og u mjesecu za predhodni mjesec.

Član 64

Zaposleno osudjeno lice ima pravo na naknadu za rad u visini od najmanje 30 % od minimalne zarade u Crnoj Gori.

Zaposlena osudjena lica mogu ostvariti druga primanja u vidu novčane nagrade ukoliko se naročito ističu u radu ili su na drugi način doprinijela uspješnom obavljanju radnih zadataka.

Član 65

Od ukupne naknade za rad 30% se odvaja na depozit osuđenog lica kao ušteđevina koju osuđeni dobija prilikom otpuštanja na slobodu, dok sa 70 % naknade za rad osuđeno lice slobodno raspolaze.

Osuđenom licu će se omogućiti uvid u visinu naknade koju je ostvario u proteklom mjesecu, kao i o stanju njegovog cijelokupnog depozita, uz prethodno dostavljenu pismenu molbu specijalnom pedagogu.

Novčane nagrade osuđenim licima obračunava Sektor za rad, a isplatu odobrava direktor.

Član 66

Osuđenom licu bez prihoda koje je starije od 65 godina ili koje je trajno nesposobno pripada novčana pomoć u visini od najmanje 30% minimalne zarade u Crnoj Gori.

Član 67

Osuđeno lice ima pravo na dnevni, nedjeljni i godišnji odmor, shodno opštim propisima.

Godišnji odmor osuđenog lica traje 18 radnih dana.

Pravo na godišnji odmor osuđeno lice stiče poslije 6 mjeseci neprekidno provedenih na radu, srazmjerno vremenu provedenom na radu (jedan mjesec proveden na radu, obezbjedjuje jedan i po dan godišnjeg odmora).

Osuđeno lice koji je u kalendarskoj godini kažnen disciplinskom kaznom upućivanja u samicu bez rada u trajanju dužem od 5 dana ili koji je zbog samopovredjivanja bio na bolovanju dužem od 5 dana, gubi pravo na godišnji odmor.

Osuđenom licu koje nije radilo zbog bolesti od koje je stacionarno liječeno u Zavodu i u drugoj zdravstvenoj ustanovi (povreda na radu ili iz drugih razloga, koje nije samo prouzrokovalo) ne uskraćuje se pravo na neprekidni godišnji odmor, ako je prethodno ostvarilo pravo iz stava 3. ovog člana.

Za vrijeme godišnjeg odmora osuđeno lice prima naknadu za rad kao za vrijeme rada.

Član 68

Osuđenom licu koje ne radi bez svoje krivice, a nema novčanih sredstava, obezbjedjuje se pribor za ličnu higijenu (sapun, četkica i pasta za zube, pribor za brijanje), jedan telefonski razgovor sa članom uže porodice.

IX OSNOVNO I STRUČNO OBRAZOVANJE

Član 69

Za osuđena maloljetna lice koja nemaju završenu osnovnu školu, organizuje se nastava za osnovno obrazovanje, a može se organizovati i nastava za stručno obrazovanje.

Troškove školovanja iz stava 1. ovog člana snosi Zavod.

Član 70.

Ako se programom tretmana ocijeni da je to korisno za postizanje svrhe izvršenja kazne zatvora, osuđenom licu se može omogućiti polaganje ispita van prostorija Zavoda

Troškove školovanja iz stava 1. ovog člana snosi osuđeno lice.

Osuđenom licu polaganje ispita u školi van Zavoda odobrava načelnik organizacione jedinice, uz saglasnost direktora Zavoda.

X SPORTSKE, KULTURNO-UMJETNIČKE I SLOBODNE AKTIVNOSTI OSUDJENOG LICA

Član 71.

U cilju očuvanje zdravlja i fizičke kondicije, sticanja pozitivnih navika osudjenog lica, njihovog informisanja, u Zavodu se organizuju sportske, kulturno-umjetničke i slobodne aktivnosti.

Član 72.

Sportske aktivnosti odvijaju se na sportskim terenima Zavoda po pravilu u ekipnim sportskim disciplinama kao što su: mali fudbal, košarka, odbojka, rukomet.

Član 73.

Kulturno-umjetničke aktivnosti osuđenog lica odvijaju se čitanjem knjiga iz biblioteke Zavoda, organizovanjem predavanja, pozorišnih predstava, dramskih, recitatorskih, muzičkih, likovnih i drugih sekcija. Biblioteka Zavoda radi svaki dan prema utvrđenom dnevnom rasporedu za slobodne aktivnosti u skladu sa ovim Pravilnikom.

Iz sredstava kojima slobodno raspolažu, osuđeno lice može nabavljati štampu i knjige ili ih primati od kuće i drugih lica koja im dolaze u posjetu, uz prethodno pribavljeno odobrenje rukovodioca Sektora za tretman.

Član 74.

Izbor kulturno umjetničkog programa vrši Sektor za tretman uz saglasnost načelnika organizacione jedinice.

Dramske, muzičke i druge priredbe mogu pripremati i izvoditi sama osudjena lica.

Osuđena lica mogu da uredjuju i izdaju svoj list o trošku Zavoda.

Član 75.

U okviru slobodnih aktivnosti, osuđeno lice se, zavisno od svojih sklonosti i sposobnosti, može baviti izradom predmeta od drveta, metala i drugih materijala, izradom slika kao i drugim sličnim djelatnostima.

Član 76.

Rad u okviru kulturno-umjetničkih i slobodnih aktivnosti odvija se u prostorijama koje su odredjene za tu svrhu.

Član 77.

Materijal i pribor za bavljenje kulturno-umjetničkim i slobodnim aktivnostima obezbjeduje Zavod.

Zabranjeno je unošenje bilo kakvog materijala i pribora po sopstvenoj inicijativi, kao i iznošenje predmeta napravljenih radom u slobodnim aktivnostima.

Član 78.

Sportskim, kulturno-umjetničkim i slobodnim aktivnostima osuđeno lice isključivo se bavi u slobodno vrijeme i pod kontrolom službenika Sektora obezbeđenja.

XI **ZDRAVSTVENA I HIGIJENSKO –TEHNIČKA ZAŠTITA**

Član 79.

Zdravstvena zaštita osuđenog lica organizuje se na nivou Zavoda, ambulantama organizacionih jedinica.

Ako na nivou Zavoda ne postoje uslovi za uspješno liječenje odredjenih bolesti osuđeno lice se upućuje u javnu zdravstvenu ustanovu u kojoj postoje odgovarajući uslovi.

Osuđeno lice se može, na njegov trošak, izvesti ljekaru specijalisti kojeg on izabere.

Osuđeno lice može, na prijedlog zatvorskog ljekara, nabavljati lijekove o svom trošku. Lijekovi se čuvaju u ambulanti organizacione jedinice i daju osuđenom pod nadzorom i prema uputama zatvorskog ljekara.

Član 80.

Ljekarski pregled vrši se svakim radnim danom prema posebnom rasporedu koji utvrđuje načelnik Zdravstvenog sektora.

Na ljekarski pregled osuđeno lice se javlja službeniku Sektora obezbjeđenja u paviljonu u kojem je smješten uveče prethodnog dana, prilikom brojanja. U hitnim slučajevima osuđeno lice će se odmah uputiti na ljekarski pregled.

O prijavljivanju osuđenog lica na ljekarski pregled vodi se posebna evidencija od strane službenika Sektora obezbjeđenja koja se svako jutro dostavlja glavnom medicinskom tehničaru.

Član 81.

Zdravstvene preglede osuđenog lica vrši ljekar sa medicinskim tehničarem. Službenik Sektora obezbjeđenja dužan je da obezbijedi nesmetano odvijanje pregleda ukoliko ljekar procijeni da je njegovo prisustvo potrebno.

Član 82.

Dijeljenje terapije osudjenom licu vrši medicinski tehničari u terminima kako je to propisao načelnik Zdravstvene službe.

Medicinski tehničar organizuje uzimanje terapije osuđenom licu pojedinačno u ambulanti i kontroliše da li to lice pravilno koristi terapiju.

Za osudjeno lice koja ne uzima ili neće da uzima propisanu terapiju, medicinski tehničar koji je na dužnosti odmah upisuje u terapijsku listu razlog neuzimanja ili odbijanja terapije i dostavlja je načelniku Zdravstvenog sektora koji će ocijeniti da li će ukinuti dalje uzimanje terapije.

Član 83.

Trudnicama i porodiljama osuđenom licu obezbjedjuje se stručna njega u skladu sa opštim propisima.

Član 84.

Ako osuđeno lice odbija hranu ili odbija liječenje, smjestiće se u posebnu prostroriju.

Ako osuđeno lice odbija uzimanje hrane ili tečnosti ljekar će organizovati konstantno praćenje opštег zdravstvenog stanja i vitalnih funkcija tog lica i svakodnevno izvještavati direktora Zavoda o njegovom zdravstvenom stanju.

Ako osuđeno lice neuzimanjem hrane ili tečnosti dovede svoj život u opasnost, prema njemu se mogu i bez njegovog pristanka primijeniti odgovarajuće medicinske mjere po nalogu ljekara.

Član 85.

Osuđeno lice je dužno da svakodnevno održava opštu i ličnu higijenu.

Osuđenom licu je dozvoljeno puštanje kose do 5 cm dužine. Kosa mora biti čista i uredno očešljana.

Osuđeno lice je dužno da se redovno brije. Brijanje vrši sam. Zulufi ne mogu biti duži od sredine uha.

Osuđeno lice na liječenju u Zavodu ili sa psihofizičkim manama i koji izdržava disciplinsku kaznu, brije frizer.

Ako osuđeno lice nosi brkove mora ih održavati uredno i ne mogu biti duži od sastava usana.

Član 86.

Osuđeno lice koje radi u kuhinji, menzama, kantinama ili koja u vršenju svojih redovnih poslova dolazi u dodir sa životnim namircicama, podliježe redovnom sanitarnom pregledu, shodno opštim propisima i ne može početi sa radom do dobijanja sanitарне dozvole.

Osuđeno lice iz stava 1. ovog člana mora biti snabdjeveno propisanom odjećom.

O vršenju zdravstvenih pregleda iz stava 1. ovog člana stara se ljekar, a o obezbjedjivanju propisane odjeće ovlašćeno lice zaduženo za ishranu osuđenih lica i službenika u Zavodu.

Član 87.

Osuđenom licu koje boravi u Odsjeku za ispitivanje ličnosti omogućiće se boravak van zatvorenih prostorija u trajanju od dva časa dnevno u za to određenom prostoru.

Član 88.

U ljetnjem periodu za vrijeme slobodnih aktivnosti, na prostoru određenom za tu svrhu, osuđeno lice-muškarac, se može skinuti do pojasa i sunčati, a žena se može sunčati u trik-majici i pantalonama dužine do koljena.

Član 89.

U slučaju epidemije zaraznih bolesti ili postojanja mogućnosti za pojavu takvih bolesti, direktor Zavoda može, na predlog načelnika Zdravstvene službe i uz konsultacije sa Ministarstvom zdravlja, naložiti izolaciju oboljelih i lica za koja se sumnja da su oboljela

onoliko vremena koliko je medicinski indikovano trajanje inkubacije bolesti, i privremeno zabraniti prijem posjeta,pisama i pošiljki, kao i svaki izlazak tih lica iz Zavoda.

Osuđeno lice će se obavijestiti o zabrani iz prethodnog stava kako bi o tome obavijestio članove svoje porodice.

O zabrani iz stava 1. ovog člana direktor Zavoda će obavijestiti ministra pravde i ministra zdravlja.

Član 90

U slučaju sumnje da osuđeno lice upotrebljava psihoaktivne supstance može se testirati uzimanjem krvi ili urina prema pravilima medicinske struke, odnosno korišćenjem odgovarajućeg testa.

XII DOPISIVANJE, POSJETE I PRIJEM POŠILJKI

Član 91.

Osuđeno lice se može dopisivati neograničeno o svom trošku.

Osuđeni šalje i prima pisma, po pravilu, u zatvorenoj koverti.

Prijem i otpremanje pošte vrši se preko Zavoda.

U slučaju sumnje na slanje i primanje nedozvoljenih stvari putem pisma ili sadržine nedolične ili štetne po bezbjednost, pismo upućeno osuđenom kao i pismo koje on upućuje otvorice se u njegovom prisustvu i pregledati. Nedozvoljene stvari će se oduzeti.

Pregled sadržaja koverte, pregled pisma i uručivanje obavlja specijalni pedagog.

Ukoliko je pismo napisano na stranom jeziku, prethodno će se prevesti i nakon toga uručiti.

Član 92

U hitnim i opravdanim slučajevima, rukovodilac Sektora za tretman može odobriti osuđenom licu da o svom trošku pošalje telegram.

Član 93

Ako je pismo koje osuđeno lice šalje nedoličnog ili sadržaja opasnog po bezbjednost neće se poslati adresantu i o tome će biti obaviješten. Takvo pismo ulaže se u lični list osuđenog lica.

Ako je osuđenom licu prispjelo pismo, takvog sadržaja da može štetno djelovati na njega, neće se uručiti i odložiće se u lični list.

Zabranjeno je u pismu slati novac.

O neuručivanju, odnosno neotpemanju pisma odlučuje rukovodilac Sektora za tretman.

Član 94

Osuđenom licu će se uvijek predati pismeno obavještenje o teškoj bolesti ili smrti članova uže porodice.

Osuđeno lice ima pravo da odmah pismeno obavijesti užu porodicu ili lice koje štiti njegove interese o svom ozbilnjom oboljenju, a kad to sam ne može, Zavod je obavezan uputiti takvo obavještenje.

Osuđeno lice ima pravo da obavijesti svoju porodicu o premještaju.

Član 95.

Osuđeno lice može telefonirati van radnog vremena od 15,30 do 18,00 časova a neradnim danima od 13,00 do 18,00 časova, sa telefonske govornice u tu svrhu instalirane u stanbenim paviljonima.

Osuđeno lice može obavljati telefonski razgovor u vrijeme iz stava 1 ovog člana na 10 telefonskih brojeva, a osuđeno lice iz Poluotvorenog i Otvorenog odjeljenja na 15 telefonskih brojeva, koje je prilikom prijema na izdržavanje kazne zatvora naznačio u svom zahtjevu.

Član 96.

Osuđeno lice ima pravo da prima posjete članova uže porodice, u skladu sa zakonom.

Osuđenom licu koje je kažnjeno disciplinskom kaznom upućivanja u samicu do 30 dana, za vrijeme boravka u samici pravo da prima posjete se za to vrijeme se ograničava.

Načelnik organizacione jedinice, odnosno lice koje on ovlasti, može odobriti prošireno pravo prijema posjete osuđenom licu od strane i drugih lica u vrijeme odredjeno za posjete ili van njega, ako za to postoje opravdani razlozi, jednom u kalendarskom mjesecu.

Posjete lica iz prethodnog stava, obavljaju se radnim danima u vremenu od 12,00 do 15,00 časova i traju 30 minuta.

Član 97.

Lice lišeno slobode ima pravo na posjetu branioca koji ga zastupa, radnim danima u trajanju do 60 minuta.

Član 98.

Osuđeno lice strani državljanin, lice bez državljanstva ili izbjeglica ima pravo da ga posjete, po odobrenju direktora Zavoda, konzularni predstavnik njegove države ili države koja štiti interese tih državljanina kao i predstavnik službene organizacije koja štiti interesu izbjeglica.

Diplomatsko-konzularni predstavnik strane države dužan je da posjetu najavi direktoru Zavoda.

Član 99.

Osuđeno lice, bez obzira u koju je klasifikacionoj grupi, ima pravo na dvije posjete mjesечно od strane članova uže porodice.

Član 100.

Posjeta osuđenom licu u Kazneno-popravnom domu Podgorica, traje 60 minuta.

Posjeta se obavlja pod nadzorom pripadnika Sektora obezbjeđenja u za to posebno određenoj prostoriji.

Član 101.

Posjeta se obavlja subotom i nedjeljom, državnim praznicima i vjerskim praznicima utvrđenim Zakonom, od 8 do 16 časova.

Posjete državnim i vjerskim praznicima ne uračunavaju se u broj posjeta predviđenih članom 109. ovog Pravilnika.

Član 102.

Ako se osuđeno lice i njegov posjetilac grubo i nepristojno ponašaju posjeta će se prekinuti.

O prekidu posjete odlučuje šef smjene, koji je dužan o tome izvjestiti načelnika organizacione jedinice.

Član 103.

Osuđeno lice može primati pošiljke težine do 5 kg jedanput mjesечно, bez obzira u kojoj je klasifikacionoj grupi.

Osuđeno lice prilikom povratka sa odsustva može da donese pošiljku težine do 5 kg i ista se neće ubrojiti u broj pošiljki na koji ima pravo u toku mjeseca.

Član 104.

Osuđeno lice u pošiljkama može primati.

- predmete i stvari navedene u članu 5. ovog Pravilnika,
- odjeću i obuću neposredno prije otpuštanja sa izdržavanja kazne, ili neposredno prije korišćenja nagrada van prostorija Zavoda, ako im odjeća ili obuća nije ostavljena u magacinu Zavoda,

Zabranjeno je u pošiljku stavljati pismo i novac.

Član 105.

Pošiljke mogu slati ili donijeti samo lica upisana u karton evidencije prijema pisama, posjeta i pošiljki.

Član 106.

Pošiljke poslate od lica koja nijesu upisana u karton evidencije prijema pisama, posjeta i pošiljki, kao i pošiljke preko dozvoljenog broja ili težine neće se preuzeti, odnosno vratiće se pošiljaocu o njegovom trošku.

Član 107.

Dežurno ovlašćeno lice vrši prijem pošiljki i to evidentira u posebnu evidenciju prijema pisama, posjeta i pošiljki.

Pri uručenju pošiljke dežurno ovlašćeno lice je dužan provjeriti da li osuđeno lice ima pravo na prijem pošiljke.

Otvaranje i pregled pošiljke izvršiće se u prisustvu osuđenog lica i lica koje je donijelo pošiljku.

Ako se u pošiljci nadju stvari koje osudjeni ne može da drži kod sebe, iste će se vratiti pošiljaocu o njegovom trošku, a ako se nadju artikli podložni kvarenju, isti će se oduzeti i u prisustvu osuđenog lica i uništiti. O oduzetim artiklima sačiniće se zapisnik u skladu sa odredbama člana 6. ovog Pravilnika.

Član 108.

Osuđeno lice može primati novac poštanskom uputnicom ili prilikom posjeta u prisustvu dežurnog ovlašćenog lica, koje će evidentirati prijem.

Novac iz stava 1. ovog člana, kao i novac koji osuđeno lice doneše prilikom povratka sa korišćenja nagrada, predaje se blagajni i knjiži se na novčani depozit tog lica, sa kojim slobodno raspolaze.

Član 109.

Osuđeno lice samo snosi troškove telefoniranja, slanja pisama i drugih pošiljki.

Ukoliko osuđeno lice iz opravdanih razloga nema novčanih sredstava za plaćanje troškova, načelnik organizacione jedinice može mu odobriti da pošiljku šalje o trošku Zavoda.

XIII BRAČNI ŽIVOT

Član 110.

Osuđeno lice koje je zasnovalo bračnu zajednicu ima pravo na bračni život sa svojim supružnikom.

Pravo na bračni život ostvaruje se putem posjeta supružnika osuđenog lica.

Član 111.

Osuđeno lice ima pravo na posjetu supružnika jednom mjesечно u trajanju od 3 sata bez obzira u koju je klasifikacionu grupi, a osuđeno lice I klasifikacione grupe koje koristi nagrade van prostorija Zavoda ima pravo na posjetu u mjesecu u kojem ne koristi nagradu.

Bračne posjete se obavljaju u posebnoj prostoriji radnim danima u vremenu od 8,00 do 16,00 časova.

Član 112.

Osuđeno lice koje se nalazi na stacionarnom liječenju, može ostvariti pravo na posjetu iz člana 120. samo uz pismeno odobrenje ljekara Zavoda.

Član 113.

Osuđeno lice dužno je da posjetu supružnika koji je upisan u karton posjeta, za naredni mjesec, pisanim putem prijave specijalnom pedagogu do kraja tekućeg mjeseca.

XIV VJERSKI ŽIVOT

Član 114.

Osuđeno lice ima pravo na vjerski život i kontakte sa sveštenim licem njegove vjeroispovjesti u skladu sa ovim Pravilnikom.

Osuđeno lice je dozvoljeno da primaju i posjeduju literaturu svoje vjeroispovijesti.

Član 115.

U cilju organizovanog sprovodjenja prava na vjerski život osuđenih lica Zavod ostvaruje neposrednu saradnju sa vjerskim zajednicama.

Osuđeno lice koje želi da ga posjeti svešteno lice dužno je da to blagovremeno pismeno zatraži.

Član 116.

Osuđeno lice se oslobadja rada u dane vjerskih praznika u skladu sa Zakonom o vjerskim praznicima.

Član 116.

Osuđenom licu je zabranjena zloupotreba vjerskih prava i sloboda, u smislu širenja medjusobne vjerske i nacionalne netolerancije i netrpeljivosti.

XV N A G R A D E

Član 117.

Za primjerno ponašanje i uz uslov da je radno angažovan prema njegovim psihofizičkim sposobnostima kao i iz drugih razloga tretmana, direktor Zavoda, odnosno lice koje on ovlasti može, osuđenom licu davati nagrade u skladu sa Zakonom i ovim Pravilnikom.

Član 118.

Predlog odluke o davanju nagrade priprema Sektor za tretman uz pribavljeno mišljenje Sektora obezbjedjenja i Sektora za rad osudjenih lica.

Član 119.

Osuđenom licu mogu se dati sledeće nagrade:

1. prošireno pravo prijema posjeta i pošiljki,
2. slobodan izlazak u grad,

3. korišćenje vikenda u krugu porodice,
4. odsustvo do 7 dana u toku jedne godine,
5. djelimično ili potpuno korišćenje godišnjeg odmora van prostorija Zavoda.

Član 120.

Nagrade iz člana 119. ovog Pravilnika odobravaju se u skladu sa potrebama i realizacijom tretmana, imajući u vidu naročito:

- procjenu ličnosti osuđenog lica, posebno bezbjednosni aspekt,
- dužinu efektivno izdržane kazne zatvora i dužinu boravka u Kaznenopopravnom domu Podgorica,
- zalaganje na radu i odnos prema sredstvima rada,
- odnos tog lica prema drugim osuđenim licima i ovlašćenim licima,
- ponašanje i disciplinu lica liшенog slobode,
- disciplinske kazne u toku izdržavanja kazne zatvora, njegovo ponašanje poslije izrečene disciplinske kazne, i procjena daljeg ponašanja,
- stav sredine prema osuđenom licu kao izvršiocu krivičnog djela sa smrtnom posledicom, u vidu službenog akta koji daje Područna jedinica uprave policije, prema mjestu prebivališta osuđenog lica.

Član 121.

Nagrade iz čl.119. t.1. mogu se dodijeliti osuđenom licu iz zatvorenog i poluotvorenog odjeljenja.

Nagrade iz čl. 119 t. 3. do 6 mogu se dodijeliti samo osuđenom licu iz poluotvorenog odjeljenja za njihovo dobro ponašanje i zalaganje na radu i to:

- ako je izmjenom tretmana o premještaju iz zatvorenog u poluotvoreno odjeljenje provelo najmanje dva mjeseca,
- ako u zadnja dva mjeseca nije počinilo lakši disciplinski prekršaj, odnosno ako u zadnja četiri mjeseca nije počinilo teži disciplinski prekršaj zbog koga je disciplinski kažnjeno.

Nagrade iz prethodnog stava osuđeno lice ne može koristiti van područja Crne Gore,

Član 122.

Nagrade iz člana 119. tačka 1. mogu se dodijeliti najviše jedanput mjesečno.

Nagrada iz stava 1. ovog člana može se produžiti najviše za 30 minuta.

Član 123.

Nagrada slobodnog izlaska u grad može se dodijeliti osuđenom licu koje se ističe primjernim ponašanjem i radom, a izuzetno radi rješavanja neodložnih poslova za koji moraju imati valjan dokaz.

Slobodan izlazak u grad može trajati najviše 12 časova, a može se dodijeliti osuđenom licu najviše četiri puta u toku kalendarske godine.

Član 124.

Nagrada korišćenja vikend odsustva u krugu porodice se koristi od petka u 14,00 časova do nedjelje u 20,00 časova, a može se dodijeliti osuđenom licu svaki drugi mjesec, a osuđenom licu iz Otvorenog odjeljenja 2 puta mjesечно.

Član 125.

Nagrada odsustva do 7 dana u toku godine može se dodijeliti osuđenom licu jednom u toku kalendarske godine u neprekidnom trajanju.

Član 126.

Nagrada djelimično ili potpuno korišćenje godišnjeg odmora van prostorija Zavoda, može se dodijeliti osuđenom licu jednom u toku kalendarske godine u neprekidnom trajanju u skladu sa čl. 67. ovog Pravilnika.

Član 127.

Za korišćenje nagrada iz člana 119. tačka 3. do 6. za osuđeno lice, a koji je izvršio krivično djelo: sa smrtnom posledicom, organizovani kriminal, seksualni delikt i ubistvo u pokušaju, obavezno će se tražiti provjera sa terena od nadležnog PJ Uprave policije prema mjestu prebivališta u momentu dolaska na izdržavanje kazne. Ako je osuđeni izvršio krivično djelo nasile u porodici ili porodičnoj zajednici ili krivično djelo teško delo protiv bezbednosti javnog saobraćaja iz oblasti saobraćaja, samo ako se oštećeni pridružio krivičnom gonjenju.

Ako je provjera negativna, tom licu se neće dodijeliti nagrada, a naredna provjera će se tražiti poslije 6 mjeseci od dana dobijanja provjere.

Član 128.

Nagrada se daje posebnim rješenjem.

Za svako davanje nagrade iz čl.119. tačke 3. do 6. ovog Pravilnika u rješenju će se navesti vrijeme i mjesto korišćenja, kao i drugi podaci od značaja za odobrenu nagradu.

Prilikom korišćenja nagrada iz prethodnog stava osuđeno lice pored rješenja nosi i odgovarajuću legitimaciju. Legitimacija je od kartona, bijele boje, pravougaonog oblika, koji razvijen ima dimenzije 20x16 cm, a presavijen 10 x 8 cm. Na prvoj strani legitimacije je natpis: " Crna Gora", "Zavod za izvršenje krivičnih sankcija", naziv "Osudjenička legitimacija" i mjesto za: fotografiju u boji veličine 2,5x3 cm, ime i prezime osuđenog lica kome je izdata legitimacija, mjesto i datum izdavanja, potpis direktora Zavoda i mjesto za pečat.

Prilikom korišćenja nagrada iz stava 2. ovog člana, osuđeno lice je dužno da se po dolasku u mjesto korišćenja nagrade prijavi Područnoj jedinici Uprave policije, kao i da se kod istog organa odjavi prilikom odlaska na dalje izdržavanje kazne. Ukoliko se uredno ne prijavi odnosno odjavi, čini teži disciplinski prekršaj iz čl.137. st.2. t.8. ovog Pravilnika.

Nagrade se evidentiraju u ličnom listu osuđenog lica.

Putne troškove za korišćenje nagrada iz čl.119. t. 3. do 6. snosi osuđeno lice koje koristi nagradu.

XVI **DISCIPLINSKA I MATERIJALNA ODGOVORNOST**

OSUĐENOGLICA

Član 129.

U toku izdržavanja kazne zatvora osuđeno lice je dužno da se pridržava Zakona o izvršenju krivičnih sankcija i drugih propisa donijetih na osnovu njega, ovog Pravilnika, kao i naredbi i naredjenja ovlašćenih lica.

Odredbe koje regulišu disciplinsku i materijalnu odgovornost osuđenih lica primjenjuju se i na osuđena lica Otvorenog odjeljenja za vrijeme radnog radnog angažovanja i smještaja van Zavoda.

Član 130.

U medjusobnom obraćanju osudjena lica su dužna da se poštaju i uvažavaju.

U slučaju nanijete uvrede i drugog nedozvoljenog ponašanja, osuđeno lice će takvo ponašanje prijaviti ovlašćenom licu (službeniku obezbje]enja, specijalnom pedagogu ili instruktoru).

U slučaju iz prethodnog stava, ovlašćeno lice je dužno podnijeti disciplinsku prijavu.

Član 131.

Osuđeno lice je dužno da se pristojno ponaša prema ovlašćenim licima i drugim licima koja posjećuju Zavod. Naredjenja ovlašćenih lica Zavoda izdata u cilju izvršavanja poslova, kao i održavanja reda i discipline, moraju se izvršavati savjesno, blagovremeno i bez pogovora.

Prilikom obraćanja ovlašćenom licu, osuđeno lice je dužno da stane mirno, zatraži dozvolu za obraćanje riječima : "Dozvolite da vam se obratim", i nakon dobijene dozvole predstavlja se na sledeći način: "osudjenik (ime i prezime), klasifikaciona grupa; nakon čega ukratko saopštava razloge svog obraćanja.

Osuđeno lice je dužno da, prilikom neposrednog obraćanja, oslovljava ovlašćeno lice sa "Vi".

Kada ovlašćeno lice udje u prostorije, osuđeno lice je dužno ustati i pozdraviti ga zauzimanjem stava mirno.

Osuđeno lice ne pozdravlja kada je u: stroju, na radu, za vrijeme objeda, bavljenja sportom i drugim aktivnostima, kada se odmara u prostorijama za spavanje i kada je smješteno u stacionaru.

Član 132.

Osuđeno lice dužno je da u svim prilikama kada se nalaze van spavaone, budu propisno odjeveno i obuveno.

Osuđeno lice može biti u sportskoj odjeći samo za vrijeme bavljenja sportskim aktivnostima na sportskim poligonima.

Član 133.

Pri odlasku na rad i povratku sa rada, odlasku na objed, ljekarski pregled, kao i druge organizovane aktivnosti, osuđena lica se postrojavaju i kreću u stroju po dvojica. Postrojavanje se vrši ispred prostorija ili mesta gdje borave i rade.

Postrojavanje i vodjenje stroja vrše pripadnici Sektora obezbjedjenja, ovlašćena lica Sektora koji izvodi radove i Sektora koji realizuju organizovane aktivnosti.

Osuđena lica u Poluotvorenom i Otvorenom odjeljenju koja se, po pravilu, kreću bez nadzora ovlašćenih službenika Zavoda, dužna su da sama organizuju stroj.

Član 134.

U slučaju sumnje ili saznanja da osuđeno lice drži nedozvoljeni predmet ili iz drugih razloga bezbjednosti, pripadnika Sektora obezbjedjenja dužan je po sopstvenoj inicijativi izvršiti pretres tog lica i prostorija u kojima boravi i radi.

Stvari koje se prilikom pretresa pronadju, a njihovo držanje nije dozvoljeno ovim Pravilnikom, oduzeće se o čemu će se sačiniti zapisnik u skladu sa članom 6. ovog Pravilnika, a protiv osuđenog lica će se podnijeti disciplinska prijava.

U skladu sa stavom 2. ovog člana postupiće se i u slučaju oduzimanja novca, s tim što će se utvrditi njegovo porijeklo, a oduzeti novac uplatiti na depozit osuđenog lica.

Član 135.

Osuđeno lice je disciplinski odgovorno za povredu odredaba ovog Pravilnika.

Član 136.

Disciplinske povrede su lakše i teže.

Lakše disciplinske povrede su:

1. narušavanje mira (galama, dovikivanje, pjevanje, preglasno slušanje RTV prijemnika, stvaranje nepotrebne gužve prilikom postrojavanja, ulaska ili izlaska iz paviljona, psovanje, bacanje raznih stvari i predmeta i sl.),
2. nepoštovanje Pravila o ponašanju u stacionaru,
3. posjedovanje ili uzimanje lijekova bez posebnog ljekarskog odobrenja,
4. pripremanje hrane na radnom mjestu ili dnevnom boravku,
5. neovlašćeno kontaktiranje sa drugim osobama, dolaženje i obraćanje kod službenih osoba bez odobrenja i najave,
6. posjedovanje i korišćenje novca,
7. zanemarivanje i izbjegavanje radnih obaveza,
8. neuredno održavanje boravišnih prostorija i lične higijene,
9. podstrekavanje drugog osudjenog lica na izvršenje lakšeg disciplinskog prekršaja,

Teže disciplinske povrede su:

1. vrijedjanje, klevetanje ili nepristojno ponašanje prema bilo kojoj osobi,
2. zagadjivanje životnog prostora i znatnije zanemarivanje kolektivne i lične higijene,
3. ugrožavanje svoga zdravlja samopovredjivanjem, tetoviranjem ili na drugi način,
4. kretanje ili boravak u nedozvoljenom prostoru,
5. bavljenje hazardnim igrama,

6. podučavanje o načinu izvršenja krivičnih djela prenošenjem ličnog iskustva ili na drugi način,
7. neprijavljanje Područnoj jedinici MUP-a, kao i ne odjavljivanje prilikom korištenja nagrada van prostorija Zavoda,
8. neopravdano kašnjenje sa korišćenja nagrada van prostorija Zavoda,
9. uzastopno ponavljanje tri ili više lakših disciplinskih prekršaja,
10. nedozvoljena trgovina i trampa bilo kakvih stvari i predmeta,
11. nedozvoljena proizvodnja bilo kakvih stvari i predmeta
van radnog naloga,
12. posjedovanje bilo kakvih nedozvoljenih stvari i predmeta koje nijesu propisane članom 5 ovog pravilnika (mobilni telefon i sl.)
13. prevara ili obmanjivanje bilo koje osobe ,
14. odbijanje testiranja na psiho-aktivna sredstva i zarazne bolesti,
15. nepostupanje po naredbi službenog lica (neizlaženje postrojavanje i slični prekršaji),
16. učestovanje u tuči i nanošenje tjelesnih povreda,
17. prinudno zadržavanje bilo koje osobe protiv njene volje,
18. kradja tudihih stvari i predmeta,
19. oštećenje ili uništavanje tujde imovine,
20. oštećenje ili uništavanje stanbenih i radnih zgrada i prostorija,
21. traženje iznude od bilo koje osobe,
22. ucjenjivanje bilo koje osobe,
23. učestvovanje u pobuni lica lišenih slobode,
24. sprečavanje ovlašćenog lica u vršenju službene radnje pružanjem aktivnog ili pasivnog otpora,
25. učestovanje u grupi koja sprečava ovlašćeno lice u vršenju
službene radnje,
26. pozivanje na aktivan ili pasivan otpor lica lišenih slobode,
27. nasilničko ponašanje,
28. izradjivanje, nabavljanje i posjedovanje, oružja i sredstava namijenjenih za ugrožavanje života i tijela,
29. neovlašćeno nabavljanje, posjedovanje i uzimanje opojnih
droga ili alkohola,
30. omogućavanje uživanja opojnih droga ili alkohola,
31. podstrekavanje drugog osudjenog lica na izvršenje težeg
disciplinskog prekršaja,
32. pripremanje i organizovanje pobune lica lišenih slobode,
33. pripremanje, organizovanje, pokušaj ili bjekstvo lica lišenih slobode,
34. omogućavanje bjekstva licima lišenih slobode,
35. teži disciplinski prekršaj je i svako ponašanje koje je krivično djelo za koje se goni
po službenoj dužnosti.

Član 137.

Za lakšu disciplinsku povredu osuđenom licu se mogu izreći disciplinske kazne:

1. ukor
2. zabrana primanja pošiljki do 3 mjeseca.

Za težu disciplinsku povredu osudjenom licu se mogu izreći disciplinske kazne:

1. upućivanje u samicu do 30 dana poslije izvršenja radne obaveze,
2. upućivanje u samicu do 30 dana.

Za teže disciplinske povrede iz stava 2. prethodnog člana osuđenom licu može se izreći disciplinska kazna upućivanje u samicu u sledećem trajanju:

- za povrede iz tačke 1. do 10. u trajanju od 1 do 10 dana,
- za povrede iz tačke 11. do 15. u trajanju od 11 do 20 dana,
- za povrede iz tačke 16. do 32. u trajanju od 21 do 30 dana,
- za povrede iz tačke 33. do 35. u trajanju od 30 dana.

Uz kaznu iz stava 2. tačka 2. ovog člana osuđenom licu se može izreći i kazna iz stava 1. tačka 2. ovog člana.

Pri izricanju disciplinskih kazni iz stava 2. tačka 1. i 2. ovog člana izvršenje se može uslovno odložiti za vrijeme do tri mjeseca.

Uslovno odlaganje izvršenja disciplinske kazne, opozvaće se ako uslovno kažnjeni u roku za koje je odloženo izvršenje, bude ponovo disciplinski kažnen. U tom slučaju izriče se kazna za raniji i za novi disciplinski prekršaj, uzimajući raniju disciplinsku kaznu kao već utvrđenu. Ukoliko se vrši opozivanje uslovne disciplinske kazne iz stava 2. tačka 1. i 2, jedinstvena kazna ne može biti duža od 45 dana.

Izvršenje izrečene disciplinske kazne prije njenog isteka, načelnik organizacione jedinice može prekinuti zbog bolesti osuđenog lica ili ako nadje da je sa izdržanim dijelom kazne postignuta svrha kažnjavanja.

Ako se osuđenom licu u disciplinskom postupku izrekne disciplinska kazna iz stava 2. tačka 1. i 2, koja nije uslovno odložena za vrijeme do tri mjeseca, odmah se reklassificira u nižu klasifikacionu grupu i gubi mogućnost odobravanja nagrada za period od najmanje 4 mjeseca od dana izdržane disciplinske kazne.

Osuđeno lice koje izvrši bjekstvo ili zloupotrijebi neku od datih nagrada koje se koriste van prostorija Zavoda, i nakon toga bude uhvaćeno, odmah se reklassificira u V klasifikacionu grupu i gubi mogućnost odobravanja nagrada od najmanje 1 godine od dana privodenja u Zavod.

Član 138.

Disciplinski postupak se pokreće disciplinskom prijavom u pisanoj formi koju podnosi ovlašćeno lice

Disciplinski postupak vodi i odluke donosi načelnik organizacione jedinice ili lice koje on ovlasti.

Član 139.

U disciplinskom postupku osuđeno lice mora biti upoznato sa navodima iz disciplinske, prijave prije davanja izjave o svojoj odgovornosti.

U disciplinskom postupku zbog težeg disciplinskog prekršaja osuđeno lice može imati advokata po svom izboru i o svom trošku kojeg će angažovati u roku od 24 sata po pokretanju disciplinskog postupka.

Ukoliko osuđeno lice ne obezbijedi branjoca iz redova advokata može tražiti da ga u disciplinskom postupku zastupa službenik iz Zavoda, ovlašćen za pružanje pravne pomoći ili se može samo braniti.

Član 140.

U disciplinskom postupku osuđeno lice će se saslušati, provjeriti njegova odbrana, kroz pribavljene materijalne dokaze, pribaviti izvještaj o njegovom radu i vladanju, a ukoliko je potrebno i ljekarsko mišljenje.

Član 141.

Disciplinskom postupku, pored okriviljenog i podnosioca prijave prisustvuju: šef smjene, specijalni pedagog i zapisničar.

O usmenoj raspravi ili drugoj važnijoj radnji u disciplinskom postupku, kao i o važnijim usmenim izjavama stranaka u postupku sastavlja se zapisnik.

Zapisnik se vodi u knjigu zapisnika.

Knjigu disciplinskog postupka vodi šef smjene.

Član 142.

Nakon sprovedenog disciplinskog postupka i utvrđivanja činjenica, načelnik organizacione jedinice u roku od 48 sati rješenjem odlučuje o disciplinskoj odgovornosti.

Rješenje se uručuje osuđenom licu a primjerak objavljuje na oglasnoj tabli.

Član 143.

Protiv rješenja kojim mu je izrečena disciplinska kazna ima pravo prigovora direktoru Zavoda u roku od 3 dana od prijema rješenja.

Prigovor ne zadržava izvršenje rješenja.

Član 144.

Izvršenju izrečenih disciplinskih kazni pristupa se odmah, a ako za to postoje smetnje, odmah po prestanku tih smetnji.

O izvršenju disciplinske kazne ukora i zabrane primanja pošiljki, stara se specijalni pedagog osudjenog lica, a kazne upućivanja u samicu, šef smjene odnosno dežurno službeno lice organizacione jedinice.

Član 145.

Disciplinska kazna upućivanja u samicu izvršava se u posebnoj za tu svrhu namijenjenoj prostoriji (samici).

Prostorija u kojoj se izvršava disciplinska kazna upućivanja u samicu ima najmanje 8 m² prostora, sanitarni uredjaj, dnevnu svjetlost, vodu za piće, ležaj sa posteljinom, sto, stolicu i grijanje.

Osuđeno lice može imati u samici samo pribor za ličnu higijenu, osim sredstava za brijanje, a može mu se dozvoliti i pribor za pisanje, udžbenici i knjige.

Disciplinska kazna upuućivanja u samicu može se izdržavati i u drugoj organizacionoj jedinici iz razloga: nedostatka smještajnih kapaciteta, bezbjednosti, tretmana i zdravstvenih razloga.

Član 146.

Prije izvršenja disciplinske kazne upućivanja u samicu, ljekar je dužan dati precizno i obrazloženo pismeno mišljenje da li je to lice sposobno za izdržavanje ove disciplinske kazne.

Član 147.

Za vrijeme izvršavanja disciplinske kazne upućivanja u samicu, svakodnevno ga posjećuju specijalni pedagog i ljekar.

Posjeta iz stava 1. ovog člana evidentira se u knjigu zapažanja.

Ukoliko ljekar, prilikom ovih posjeta, ustanovi da to lice zbog bolesti nije u stanju da dalje izdržava kaznu, pismeno će obavijestiti načelnika organizacione jedinice.

Član 148.

Ako postoji osnovana sumnja da je osuđeno lice počinilo težu disciplinsku povredu iz čla.137.st.2.t.18. do 36.ovog pravilnika, to lice će se smjestiti u posebnu prostoriju do okončanja disciplinskog postupka.

U slučaju iz stava 1. ovog člana, osuđeno lice će biti smješteno u posebnu prostoriju po nalogu šefa smjene, koji o tome odmah obavještava načelnika organizacione jedinice.

Član 149.

U toku izdržavanja disciplinske kazne upućivanja u samicu do 30 dana to lice se izvodi u dnevnu šetnju u prostor koji je za to odredjen u trajanju od jednog časa.

Šetnja se obavlja pod nadzorom.

Kada se šetnja izvodi grupno, osuđena lica šetaju u koloni po jedan na odstojanju od 2 metra i mogu medjusobno da razgovaraju.

Za vrijeme šetnje tom licu može se odobriti pušenje.

Član 150.

Prema osuđenom licu koje uporno ometa redovan rad i život u organizaciji i prema kome su ostale bezuspješne redovne disciplinske kazne te predstavlja ozbiljnu opasnost po druge osudjene i bezbjednost, direktor Zavoda može odrediti usamljenje za vrijeme slobodnih časova koje može trajati od 1 mjeseca do 1 godine.

Izvršenje ove mjere prekinuće se kada se ljekarskim nalazom utvrdi da tjelesno i duševno zdravlje osuđenog lica ne dozvoljava dalje usamljenje ili kada se ocijeni da su prestali razlozi zbog kojih je usamljenje određeno.

Osuđenom licu kome je odredjena mјera usamljenja dozvoljava se korišćenje ležaja u toku dana, čitanje dnevne štampe, knjiga i druge literature, kao i pušenje.

Prilikom šetnje na čistom vazduhu, to lice mora biti izolovano od drugih lica lišenih slobopde.

Dok usamljenje traje osuđeno lice, po potrebi, posjećuje ljekar i specijalni pedagog.

Član 151.

Osuđeno lice koje namjerno ili iz grube nepažnje prouzrokuje materijalnu štetu za vrijeme izdržavanja kazne zatvora obavezno je da je nadoknadi.

Postojanje materijalne štete, njenu visinu, okolnosti pod kojima je nastala, ko je štetu prouzrokovao i kako će je nadoknaditi, utvrđuje komisija koju obrazuje direktor Zavoda.

Na osnovu izvještaja komisije direktor rješenjem utvrđuje obavezu osuđenom licu da naknadi štetu.

O naknadi štete može se odlučivati i u disciplinskom postupku, ako je šteta nastala zbog disciplinskog prekršaja.

Član 152

Odredbe iz člana 130-152 ovog Pravilnika primjenjuju se i na sva osuđena i prekršajno kažnjena lica.

XVII IZVRŠENJE MALOLJETNIČKOG ZATVORA

Član 153.

Maloljetna lica lišena slobode smještaju se, odvojeno od ostalih lica lišenih slobode.

Član 154.

Radni tretman maloljetnih lica odvija se u radioničkim prostorima u kojima rade i ostala lica lišena slobode s tim da se, po mogućnosti, rasporede u zasebne radne cjeline, kako bi bili što više odvojeni od drugih osuđenih lica.

Član 155.

Maloljetna lica lišena slobode mogu učestvovati zajedno sa ostalim osuđenim licima u pojedinim sportskim, kulturno-umjetničkim i slobodnim aktivnostima po odobrenju načelnika organizacione jedinice, pod kontrolom specijajalnog pedagoga i pripadnika Sektora obezbjedjenja.

Član 156.

Osudjenom maloljetnom licu smještenom u polutovoreno odjeljenje koje se primjerno ponaša i zalaže pri učenju i radu direktor Zavoda može odobriti odsustvo radi posjećivanja roditelja i drugih bliskih srodnika.

Odsustvo se može dati najviše dva puta u toku jedne godine i može trajati svaki put do četrnaest dana u neprekidnom trajanju.

Predlog za davanje odsustva iz ovog člana daje Sektor za tretman, a saglasnost načelnik organizacione jedinice.

Član 157.

Osudjenom maloljetnom licu može se izuzetno izreći disciplinska kazna upućivanje u samicu do 10 dana, a ako je u toku izdržavanja kazne maloljetničkog zatvora maloljetnik postao punoljetan, ova kazna može trajati do 30 dana.

Član 158.

Maloljetna osuđena lica ostvaruju tretman zatvorenog, poluotvorenog i otvorenog odjeljenja, shodno klasifikacionoj grupi u koju su klasifikovani i u tom smislu na njih se u svemu primjenjuju ostale odredbe ovog Pravilnika.

XVIII IZVRŠENJE KAZNI ZATVORA ZA ŽENE

Član 159.

Kazne zatvora žene izdržavaju u posebnom odjeljenju u okviru Kazneno-popravnog doma (u daljem tekstu Odjeljenje za žene).

U Odjeljenju za žene izdržavaju kazne zatvora osuđena ženska lica, bez obzira na dužinu izrečene kazne.

Unutrašnje obezbjedjenje Odjeljenja za žene vrše pripadnice Sektora obezbjedjenja – žene, a spoljašnje obezbjedjenje – muškarci.

Član 160.

U okviru odjeljenja za žene organizuju se prijem, boravak i sve dnevne aktivnosti osuđene žena (smještaj, ishrana, radne, sportske, kulturno-umjetničke i slobodne aktivnosti).

Član 161.

U okviru Odjeljenja za žene trudnicama i porodiljama sa djecom omogućava se boravak u posebnim prostorijama koje zadovoljavaju uslove za njegu i odgajanje djece.

Dijete koje je žena rodila u toku izdržavanja kazne može boraviti u ovim prostorijama do navršene jedne godine života.

Član 162.

Osuđene žene mogu učestvovati zajedno sa osuđenim muškim licima u radnim, sportskim, kulturno-umjetničkim i slobodnim aktivnostima, po odobrenju načelnika Kazneno popravnog doma Podgorica pod kontrolom i nadzorom specijalnog pedagoga i pripadnika Sektora obezbjedjenja.

Član 163.

Osuđene žene izdržavaju disciplinsku kaznu upućivanjem u posebnu prostoriju (samicu) u okviru Odjeljenja za žene.

Član 164.

Osuđeno lice-žena ostvaruje tretman zatvorenog, poluotvorenog i otvorenog odjeljenja, shodno klasifikacionoj grupi u koju je klasifikovana i u tom smislu na nju se u svemu primjenjuju ostale odredbe ovog Pravilnika.

XIX IZVRŠENJE KRATKIH I PREKRŠAJNIH KAZNI ZATVORA

Član 165.

Osudjena lica kojim je izrečena kazna zatvora u trajanju do 6 mjeseci ili im ostatak kazne po uračunatom pritvoru iznosi do 6 mjeseci, i prekršajno kažnjena lica, izdržavaju kaznu zatvora u Zatvoru za kratke kazne Podgorica i Zatvoru Bijelo Polje, prema rasporedu koji je propisan Uputstvom o upućivanju na izdržavanje kazne zatvora osuđenih i prekršajno kažnjениh lica.

Član 166.

U Zatvoru za kratke kazne Podgorica i Zatvoru Bijelo Polje organizuje se prijem ovih lica, smještaj, ishrana, boravak, radne, sportske, kulturno-umjetničke i slobodne aktivnosti.

Član 167.

Nakon prijema ovih lica, koji se odvija u svemu prema odredbama ovog Pravilnika, od strane specijalnog pedagoga, vrši se kratka opservacija osudjenog, odnosno prekršajno kažnjjenog lica.

Opservacija iz stava 1. obuhvata sagledavanje najosnovnijih socioloških, psiholoških i kriminoloških podataka o ličnosti, vrsti krivičnog djela, odnosno prekršaja i visini izrečene kazne, pa na osnovu takve procjene, izvještaja o zdrastvenom stanju, i prognoze o ponašanju i vladanju za vrijeme izdržavanja kazne, specijalni pedagog predlaže dalji tretman.

Za svako lice otvara se lični list u koji se unose svi podaci tokom izdržavanja kazne.

Program tretmana ovih lica utvrđuje načelnik organizacione jedinice u kojoj izdržavaju kaznu.

Član 168.

Ovim licima se, po pravilu, utvrđuje tretman poluotvorenog odjeljenja, a izuzetno iz bezbjedonosnih razloga, tretman zatvorenog odjeljenja.

Promjenu tretmana ovih lica utvrđuje načelnik organizacione jedinice nakon efektivno izdržane jedne trećine kazne za prvi put osuđena lica, odnosno nakon jedne polovine za povratnike

Član 169.

Ova osudjena i prekršajno kažnjena lica obavljaju rad, po pravilu, odvojeno od ostalih osudjenih lica. Izuzetno, kada to zahtjevaju posebne potrebe u vezi izvršenja odredjenih radnih zadataka, vršenja sezonskih poslova u poljoprivredi ili u drugim slučajevima, ova lica mogu obavljati rad zajedno sa ostalim osudjenim licima.

Član 170.

Za primjerno ponašanje i rad, kao i razloga tretmana, direktor Zavoda, odnosno lice koje on ovlasti može, osuđenom i prekršajnom licu davati nagrade u skladu sa Zakonom i ovim Pravilnikom.

Član 171.

Predlog odluke o davanju nagrade priprema Sektor za tretman uz pribavljeni mišljenje Sektora obezbjedjenja.

Član 172.

Osuđenom i prekršajno kažnenom licu se mogu dati sledeće nagrade:

1. prošireno pravo prijema posjeta i pošiljki,
2. slobodan izlazak u grad,
3. korišćenje vikenda u krugu porodice,

Član 173.

Nagrade iz člana 172. ovog Pravilnika odobravaju se u skladu sa realizacijom tretmana, imajući u vidu naročito:

1. procjenu ličnosti osuđenog lica, posebno bezbjednosni aspekt,
2. dužinu efektivno izdržane kazne zatvora i dužinu boravka u Zavodu;
3. odnos tog lica prema drugim osuđenim i prekršajno kažnenim licima i ovlašćenim licima,
4. ponašanje i disciplinu lica liшенog slobode,
5. disciplinske kazne u toku izdržavanja kazne zatvora, njegovo ponašanje poslije izrečene disciplinske kazne, i procjena daljeg ponašanja,

Nagrade iz člana 171 t.1 mogu se dodijeliti najviše jedanput mjesečno.

Član 174.

Nagrada slobodnog izlaska u grad može se dodijeliti osuđenom i prekršajno kažnenom licu izuzetno radi rješavanja neodložnih poslova za koji moraju imati valjan dokaz

Slobodan izlazak u grad može trajati najviše 12 časova, najviše jedanput za vrijeme izdržavanja kazne zatvora.

Član 175.

Nagrada korišćenja vikend odsustva u krugu porodice se koristi od petka u 14,00 časova do nedjelje u 20,00 časova, a može se dodijeliti osuđenom i prekršajno kažnjenom licu, ako je:

- na izdržavanje kazne zatvora sam došao;
- nema novi krivični postupak;
- da je izdržao $\frac{1}{2}$ kazne;
- da je u POO proveo najmanje 2 mjeseca.

Nagrada korišćenja vikend odsustva u krugu porodice može se dodijeliti osuđenom i prekršajno kažnjenom licu, najviše jedanput za vrijeme izdržavanja kazne zatvora.

Član 177.

U pogledu ostvarivanja ostalih prava i obaveza za vrijeme izdržavanja kazne, na ova lica shodno se primjenjuju odredbe ovog Pravilnika. s tim što o ostvarivanju ovih prava i obaveza odlučuje načelnik organizacione jedinice u kojoj izdržavaju kaznu zatvora.

XX OTPUŠTANJE OSUDJENOG LICA

Član 178.

Osuđeno lice se otpušta onog dana kada mu ističe kazna.

Ako poslednji dan izdržavanja kazne pada u nedelju ili prvi dan praznika naznačenih u Zakonu o državnim i drugim praznicima, to lice se otpušta u subotu ili poslednjeg radnog dana koji prethodi državnom ili vjerskom prazniku.

Član 179

Najmanje 15 dana prije redovnog otpuštanja osuđenog lica, Sektor za tretman sačinjava zaključni izvještaj o realizovanom programu tretmana.

Zaključni izvještaj ulaže se u lični list tog lica.

Član 180.

Dva dana prije redovnog otpuštanja, osuđeno lice se oslobadja radnih obaveza radi pripremanja za izlazak iz Zavoda.

U vremenu iz prethodnog stava osuđeno lice će se uredno razdužiti sa stvarima i sredstvima rada sa kojima je bilo zaduženo, a obaveze Zavoda (isplata novčanih sredstava koja ima na depozitu, isplata novca za putne troškove do mjesta prebivališta u okviru CG, odnosno do graničnog prelaza ya strane državljane, povraćaj stvari koje su bile na čuvanju i dr.), izvršiće se neposredno prije otpuštanja.

Član 181.

Prije otpuštanja iz Zavoda osuđeno lice pregleda ljekar, radi utvrđivanja zdravstvenog stanja.

Ako se radi o licu koje je u vrijeme otpuštanja sa izdržavanja kazne teško bolesno i nesposobno za putovanje, smješta se u najbližu javnu zdravstvenu ustanovu radi

liječenja. Troškove liječenja za prvih 30 dana snosi Zavod, ako to lice nema sredstava da samo snosi troškove liječenja.

Član 182.

Ako je osuđenom licu po otpuštanju iz Zavoda, potrebna pomoć, prije otpuštanja izvještava se o tome Centar za socijalni rad u mjestu prebivališta tog lica.

Specijalni pedagog i socijalni radnik su dužni pružiti mu neophodnu pomoć oko pripreme za izlazak i provjeriti da li je uredno razdužen, da li su prema njemu izmirene sve obaveze i da li je postupak otpusta sproveden u skladu sa zakonom i ovim Pravilnikom.

O radnjama i zadacima iz prethodnih stavova ovog člana, specijalni pedagog i socijalni radnik sačinjavaju pismeni izvještaj na za to predvidjenom obrascu i ulažu ga u lični list osuđenog lica.

Član 183.

Prilikom otpuštanja iz Zavoda, licu koje se otpušta se daje otpusni list, u kojem se naznačava iznos uštedjevine, a Zavod o otpuštanju obavještava nadležni sud i Područnu jedinicu Uprave policije.

XXI ZAVRŠNE ODREDBE

Član 184.

Ovaj Pravilnik mora biti dostupan svakom osudjenom i prekršajno kažnjenom licu za cijelo vrijeme izdržavanja kazne zatvora i ono ima pravo i dužnost da se upozna sa njegovim sadržajem.

Član 185.

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje da važi Kućni red za izvršenje kazne zatvora u Zavodu za izvršenje krivičnih sankcija br. 0501-2573/1 od 11.jula 2005.godine.

Član 186.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom davanja saglasnosti ministra pravde, a objaviće se na propisani način.

D I R E K T O R
Milan Radović

Broj: 272/11
U Podgorici, 12. avgust 2011.godine

Na ovaj Pravilnik ministar pravde dao je saglasnost aktom broj: 01-SI./11 od 13.06.2011.godine.